

PŁODNOŚĆ I PLENNOŚĆ MACIOREK W ZALEŻNOŚCI OD SPOSOBU PRZYGOTOWANIA DO STANÓWKI

Kazimiera Żebrowska, Tadeusz Efner

Instytut Hodowli i Technologii Produkcji Zwierzęcej
Zakład Hodowli Owiec AR w Lublinie

Powszechnie stosowaną metodą zwiększania liczby urodzonych jagniąt jest dokarmianie maciorek przed i w początkowym okresie stanówki. Wyniki badań [1, 2, 3, 4, 5, 6] na temat wpływu stosowanych pasz, ich rodzaju i ilości oraz długości intensywniejszego okresu dokarmiania na wskaźniki rozrodu maciorek są dość zróżnicowane.

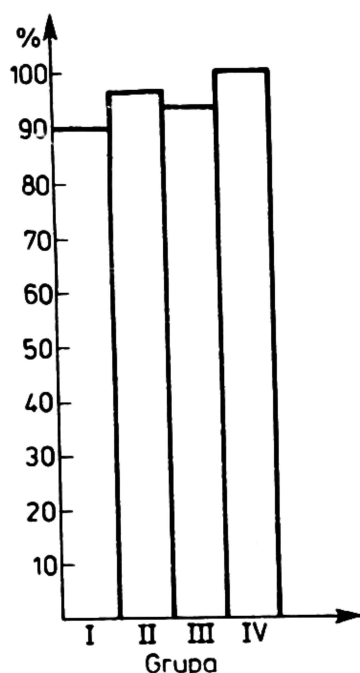
W niniejszym doświadczeniu obejmującym maciorki polskiej owcy nizinnej zastosowano żywienie kiszonkami i sianem łąkowym lub zielonkami i paszami treściwymi.

Materiał i metody

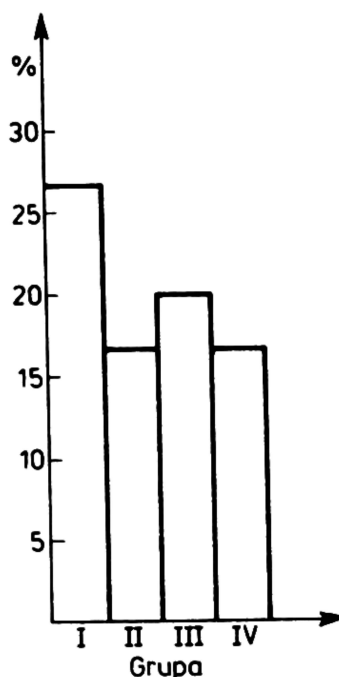
Doświadczenie przeprowadzono w RZD Bezek w okresie od 26 VII do 23 X 1984 r. na 120 maciorkach, z których utworzono 4 grupy żywieniowe po 30 sztuk w każdej. Masa ciała maciorek przed rozpoczęciem intensywniejszego żywienia wynosiła średnio w grupach (kg): I - 63,4; II - 63,5; III - 62,1; IV - 64,7.

Maciorki grupy I, II, III w okresie 6 tygodni dokarmiania, tj. 3 tyg. przed kryciem i 3 pierwszych tygodni stanowienia, żywiono kiszonkami i sianem łąkowym, zgodnie z ich zapotrzebowaniem na składniki pokarmowe. Dla maciorek grupy IV przed okresem stanowienia wartość dawki pokarmowej, w porównaniu z zapotrzebowaniem, była niższa, w białku ogólnym strawnym o 43,7%, w jednostkach owsianych o 13%. W tym czasie skarmiano kiszonką z kukurydzy, pasze treściwe i siano łąkowe z dodatkiem słomy. W pierwszych zaś trzech tygodniach krycia, w celu podniesienia poziomu żywienia, do dawki dziennej zamiast kiszonki i siana wprowadzono zielonkę traw z lucerną.

Maciorki grzejące się w pierwszych 3 tygodniach stanówki

Maciorki powtarzające ruję w okresie stanowienia

Rys. 1

W drugim okresie stanówki i po jej zakończeniu owce wszystkich grup żywione były kiszonkami i sianem łąkowym, na poziomie zapotrzebowania dla okresu stanówki. Poza codzienną kontrolą zadawanych i nie wyjadanych pasz, w czasie stanówki kontrolowano u maciorek występowanie rui.

Na podstawie uzyskanych wyników w poszczególnych grupach żywieniowych obliczono: skuteczność pokryć po I rui, płodność, plenność (tab. 1), długość stanówki oraz procent maciorek grzejących się w pierwszych trzech tygodniach krycia i powtarzających ruję (diagr. - rys. 1). Przy statystycznym porównaniu wyników między grupami posłużono się testem χ^2 .

Wyniki i ich omówienie

Pasze stosowane w dawkach pokarmowych, ich wartość oraz uzyskane podstawowe wskaźniki rozrodu przedstawiono w tabeli 1. W okresie intensywniejszego żywienia maciorki grup I, II, III otrzymały podobną ilość kiszonki. Wynosiła ona około 3,5 kg na sztukę dziennie. Ilość siana zależała od rodzaju skarmianej kiszonki i była wyższa w grupach II i III w porównaniu z grupą I o 0,27 i 0,50 kg. Maciorki grupy IV zużywały średnio na sztukę dziennie 4 kg zielonki traw z lucerną, 0,4 kg pasz treściwych i 0,5 kg słomy.

Należy podkreślić, że w każdej grupie maciorek udział pasz soczystych w dawce dziennej był wysoki. Wynosi on dla kiszonek w grupach: I - 75,4%, II - 70,9%, III - 68,3%. Zielonka w grupie IV stanowiła 81,6% dawki.

T a b e l a 1

Dawki pokarmowe w okresie 3 tygodni przed stanówką i pierwszych trzech tygodni jej trwania oraz płodność i plenność w grupach macioerek

Grupa ^x	Średnie zużycie pasz na szt. dziennie										Wartość dawki pokarmowej					Płodność %	Płodność %
	p a s z e (kg)										sucha masa (kg)	jednostki owsiane	białko ogólne str. (g)	Procent macioerek skutecznie pokrytych po I rui			
	Kiszonka traw z lucerną	Kiszonka traw łąkowych	Kiszonka kukurydziana	Zielonka traw z lucerną	Cerna	siano łąkowe	Pasze treściwe	słoma pszenna									
I	3,46	-	-	-	-	1,13	-	-	-	1,9	1,26	154,7	95,5	93,3	139,3		
II	-	3,42	-	-	-	1,40	-	-	-	1,8	1,29	156,5	96,0	96,7	137,9		
III	-	-	3,51	-	-	1,63	-	-	-	2,1	1,54	146,8	95,8	93,3	135,7		
IV	-	-	2,50	-	-	0,50	0,3	0,5	0,5	1,7	1,10	88,7	96,0	93,3	150,0		
2)	-	-	-	4,0	-	-	0,4	0,5	0,5	1,6	1,27	153,5					
Zapotrzebowanie wg norm żywienia											1,65-1,95	1,27	157,5				

^xDawka dzienna stosowana dla macioerek: 1) w okresie przygotowania do stanówki, 2) w okresie pierwszych trzech tygodni stanówki.

Liczba macierek skutecznie pokrytych po pierwszej rui (tab. 1) niezależnie od rodzaju pasz i długości ich skarmiania była w grupach wysoka (95,5%, 96%) i podobna.

Płodność i plenność układała się nieco inaczej. Płodność w grupach I, II, IV wynosiła 93,3%, w grupie zaś II była wyższa o 3,4% (96,7%). Maciorki żywione kiszonkami i sianem łąkowym wykazywały podobną plenność w grupie I (139,3%) i II (137,9%), nieco niższą w grupie III (135,7%) i różniły się średnio o 12,3% w porównaniu z grupą IV (150%) żywioną zielonką traw z lucerną i paszami treściwymi.

Zgodnie z metodyką przewidywano 6-tygodniowy okres krycia; w grupach I, II, III został on jednak zakończony po 4 tygodniach. Liczba macierek grzejących się w pierwszych 3 tygodniach stanówki była bowiem bardzo wysoka i wynosiła: 90%, 96,7%, 93,3% (diagram-rys. 1), w grupie zaś IV 100%.

Procent macierek powtarzających ruję w okresie stanówki kształtował się na poziomie: 26,6%, 16,7%, 20,0% i 16,7%.

Wnioski

1. Żywienie 3 grup macierek w okresie przygotowania do stanówki i stanówki kiszonką traw z lucerną, traw łąkowych, kukurydzy i sianem łąkowym - bez udziału pasz treściwych - wpłynęło korzystnie na wskaźniki rozrodu.

2. Obniżenie w grupie IV przed stanówką wartości dawki dziennej (poziomu białka o 47,3% i jednostki owsianej o 13%) oraz zrównoważenie jej w pierwszych 3 tygodniach krycia (z zastosowaniem zielonki traw z lucerną) wpłynęło na zwiększenie plenności o 12,3% w porównaniu z pozostałymi grupami.

LITERATURA

1. Dufour J.J., Wolynetz M.: Effects of energy levees imposed before or during the estrous season on rates and locations of ovulation in sheep. *Can. J. Anim. Sc.* 37, 1, 169-176, 1977.
2. Gherardi P.B., Lindsay D.R.: Response of ewes to lubin supplementation at different times of the breeding season. *Austral. J. Exp. Agric. Anim. Husb.* 22, 117, 246-267, 1982.
3. Hempel H.: Lämmermast und Fütterung. *Tierzüchter* 19, 563-566, 1967.
4. Mkrtcjan S.A., Fedoreeva L.R.: Vlijanije usłovij kormlenija na produktivnost' i vosproivoditelnuju sposobnost' ovcematok pri kruglogodovom pastbisenom so-derżanii. *Sib. Vest. Selskochoz. Nauki* 1, 65-67, 1982.
5. Psyraund J.G.: L'alimentation energetique et azotes des brebis une affaire sevieuse qui se raisonne. *Elevage* 103, 51-54, 1981.
6. Śliwa Z., Kozal E., Kaczmarek F.: Wpływ systemu żywienia na wyniki stanówki owiec rasy merynos. *Post. Nauk Rol.* 6, 61-66, 1961.

К. Жебровска, Т. Эфнер

ПЛОДОВИТОСТЬ И ОПЛОДОТВОРИМОСТЬ ОВЦЕМАТОК В ЗАВИСИМОСТИ ОТ СПОСОБА ПОДГОТОВЛЕНИЯ СЛУЧКИ

Р е з ю м е

Целью исследований было сравнение влияния более интенсивного кормления низинных овцематок силосом и луговым сеном, а также зеленым кормом из злаковых трав с люцерной и концентратами на показатели репродукции.

Опыт проводился в период 26 июля - 23 октября 1984 г. на 120 овцематок, разделенных на 4 группы кормления (по 30 голов в каждой группе).

Овцематки урупп I, II и III в период 6 недель получали дополнительное кормление (на 3 недели до случки и 3 недели после случки). Более интенсивно скармливали силос и луговое сено в соответствии с нормами кормления. Для овцематок группы IV до периода случки величину рациона снижали по отношению к потребности на 43,7% общего переваримого белка и 13 овсяных единиц. В этот период овцематок кормили силосом из кукурузы, концентратами и луговым сеном, а в первые три недели случки в суточный рацион вводили вместо силоса и сена зеленый корм травяных злаков с люцерной с целью повышения уровня кормления.

Плодовитость овцематок в группах колебалась в пределах 93,3-96,7%, эффективность оплодотворения после первой случки в пределах 95,5-96,0%, а оплодотворимость овцематок группы IV в сравнении с остальными (135,7-139,3%) была выше в среднем на 12,3%.

Случка овцематок групп I, II и III продолжалась 4 недели, а группы IV - 3 недели.

K. Żebrowska, T. Efner

FERTILITY AND FECUNDITY OF EWES DEPENDING ON THE MATING PREPARATION WAY

S u m m a r y

The aim of the respective investigations was to compare the effect of intensive feeding of lowland sheep ewes with silage and meadow hay as well as with green fodder of alfalfa and concentrated feeds on the reproduction indices.

The experiment was carried out in the period July 26 - October 23, 1984 on 120 ewes divided into 4 feeding groups (by 30 ewes in each group).

Ewes of the groups I, II and III were fed additionally for 6 weeks (3 weeks before and 3 weeks after mating). More intensive feeding with silage and meadow hay was applied according to the feeding standards. For ewes of the group IV before the mating period the ration was lowered in relation to the requirement by 43.7% of total digestible protein and by 13% of oat units. In this period ewes were fed maize silage, concentrated feed and meadow hay, while in the first 3 weeks of the mating period green fodder of grasses with alfalfa was introduced into the daily ration instead of silage and hay in order to increase the feeding level.

The fertility of ewes varied in particular groups within 93.3-96.7%, the fertilization efficiency after the first mating varying from 95.3 to 96.0%, while the mean fecundity of ewes of the group IV was by 13.3% higher in relation to the remaining groups (135.7-139.3%).

The mating period in the groups I, II and III amounted to 4 weeks, in the group IV - to 3 weeks.